บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) จัดตั้งภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นตลาดทางเลือกในการระดมทุนระยะยาวของธุรกิจโดยได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการในวันที่ 21มิถุนายน 2542 เมื่อธุรกิจเติบโตถึง "จุดเปลี่ยน" ที่ต้องก้าวกระโดยและต้องการความแข็งแกร่งด้านเงินทุนเพื่อสร้างโอกาสในการขยายกิจการอย่างมั่นคงในระยะยาว ต้องการสร้างความได้เปรียบทางต้นทุนการเงินที่จะนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันรวมถึงต้องการมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พร้อมที่จะเป็นกลไกช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถสานฝันของนักลงทุนให้เป็นจริง

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มุ่งมั่นสรรหาและคัดเลือกบริษัทที่มีศักยภาพเข้าจดทะเบียนเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนโดยบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนได้ต้องเป็นบริษัทที่มีประวัติการดำเนินงานมาพอสมควรโดยมีผลกำไรที่ผ่านมาชัดเจน พร้อมกระจายการถือหุ้นให้สาธารณชน และที่สำคัญต้องมีบรรษัทบาลที่ดี มีความโปร่งใสและเชื่อถือได้โดยคุณสมบัติของบริษัทจดทะเบียนฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานทุนชำระแล้วและส่วนของผู้ถือหุ้นทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาทส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท ผลการดำเนินงานมีการผลการดำเนินงานต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 2 ปี ภายใต้การจัดการของผู้บริหารส่วนใหญ่กลุ่มเดียวกันอย่างน้อย 1 ปี ก่อนยื่นคำขอ และมีกำไรสุทธิในปีล่าสุดก่อนยื่นคำขอและมีกำไรสุทธิในงวดสะสมของปีที่ยื่นคำขอกรณีที่มีผลการดำเนินการเพียง 1 ปี จะต้องมีมูลค่าราคาตลาดของหลักทรัพย์เกินกว่า 1,000 ล้านบาท โดยไม่กำหนดว่าต้องมีกำไรการกระจายการถือหุ้นจำนวนผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่า 300 ราย อัตราส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้ว การเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนจำนวนหุ้นที่เสนอขายต้องไม่น้อยกว่า 15% ของทุนชำระแล้ว การบริหารจัดการโปร่งใสมีมาตรฐานมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยมีคณะกรรมการอิสระไม่

น้อยกว่าหนึ่งในสามท่านและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ท่าน และมีระบบการควบคุมภายในที่สร้างความเชื่อมั่นได้ว่าระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ยื่นคำขอกับผู้บริหารผู้ถือหุ้นรายใหญ่และบริษัทอื่นซึ่งมีผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่กลุ่มเดียวกันรายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือผู้สอบบัญชีของบริษัทได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. มีที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. (นภาพร ไชยขันแก้วและ สุภัทธา สุขชู, 2555)

แหล่งข้อมูลสำคัญที่นักวิเคราะห์ผู้ลงทุนสถานบันการเงิน และผู้สนใจโดยทั่วไปใช้เป็นหลักฐานในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจในเรื่องการลงทุนงบการเงินแต่ละงบให้ข้อมูลที่แตกต่างกันซึ่งผู้ใช้งบการเงินจะต้องศึกษางบการเงินทุกงบประกอบกับไปลงทุนและพยายามเสาะหาข้อมูลใหม่เข้ามาใช้เพิ่มเติมจากข้อมูลในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความสามารถในการทำกำไรของกิจการและเป็นข้อมูลที่ได้ขจัดผลกระทบจากนโยบายการบัญชีและการประมาณการของผู้บริหารออกไปผู้ใช้งบการเงินจึงไม่ควรมองข้ามข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผลตอบแทนที่แท้จริงที่จะได้รับทั้งในปัจจุบันและช่วยสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของธุรกิจในอนาคตของกิจการเพื่อประกอบการลงทุนมากกว่าที่จะพิจารณาเพียงกำไรสุทธิทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตัดสินใจลงทุนได้อย่างถูกต้อง

ในระยะเวลาต่อมามีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีประเด็นอื่นๆ กับกำไรในอนาคต อาทิ เช่น สุจิตรา ผ่านสำแดง (2556) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ดำเนินงานสุทธิกับกำไรในอนาคตจากผลการวิจัยสรุปได้ว่าสินทรัพย์ดำเนินงานสุทธิสินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนสุทธิ สินทรัพย์ดำเนินงานไม่หมุนเวียน หนี้สินดำเนินงานไม่หมุนเวียน และสินทรัพย์ดำเนินงานไม่หมุนเวียนสุทธิ มีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคตและผลการวิจัยของ ศิริพร สุพิทยากุล (2547) พบว่า การแยกองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในการดำเนินงานสุทธิสามารถพยากรณ์ความสามารถในการทำกำไรได้ดีกว่าการไม่แยกองค์ประกอบในการพยากรณ์

อย่างไรก็ตามการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพยากรณ์ความสามารถในการทำกำไรข้างต้นจะเห็นได้ว่าข้อมูลทางบัญชีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพยากรณ์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการและกำไรในอนาคตเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุนและผู้บริหารกิจการ โดยด้านผู้ลงทุนจะพยากรณ์กำไรในอนาคตของกิจการที่จะลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุนกับกิจการที่ขาดความสามารถในการทำกำไรในอนาคต ส่วนทางด้านกิจการจะพยากรณ์กำไร

ในอนาคตของกิจการก่อนการตัดสินใจลงทุนในโครงการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงในการขาดทุนจากโครงการที่จะลงทุนในอนาคต

จากการที่ผู้ใช้งบการเงินให้ความสำคัญกับข้อมูลทางบัญชีจากกิจการดำเนินการและมาวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรกันมากขึ้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่าข้อมูลทางบัญชีมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคตจริงหรือไม่โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเพื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้โดยเลือกใช้ข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถึงแม้จำนวนธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีไม่มากเท่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) แต่เนื่องจากปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องเป็นที่สนใจสำหรับนักลงทุนที่ต้องการการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นี้ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นทางตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ให้มีความมั่งคงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสินค้าคงเหลือกับกำไรในอนาคต
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนกับกำไรในอนาคต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินหมุนเวียนกับกำไรในอนาคต
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สุทธิกับกำไรในอนาคต
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิกับกำไรในอนาคต

กรอบแนวความคิดในการศึกษา

การศึกษาในการศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางบัญชีกับกำไรในอนาคตโดยผู้ศึกษาได้เลือกบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ซึ่งสามารถสรุปกรอบแนวคิดของการศึกษาได้ดังนี้

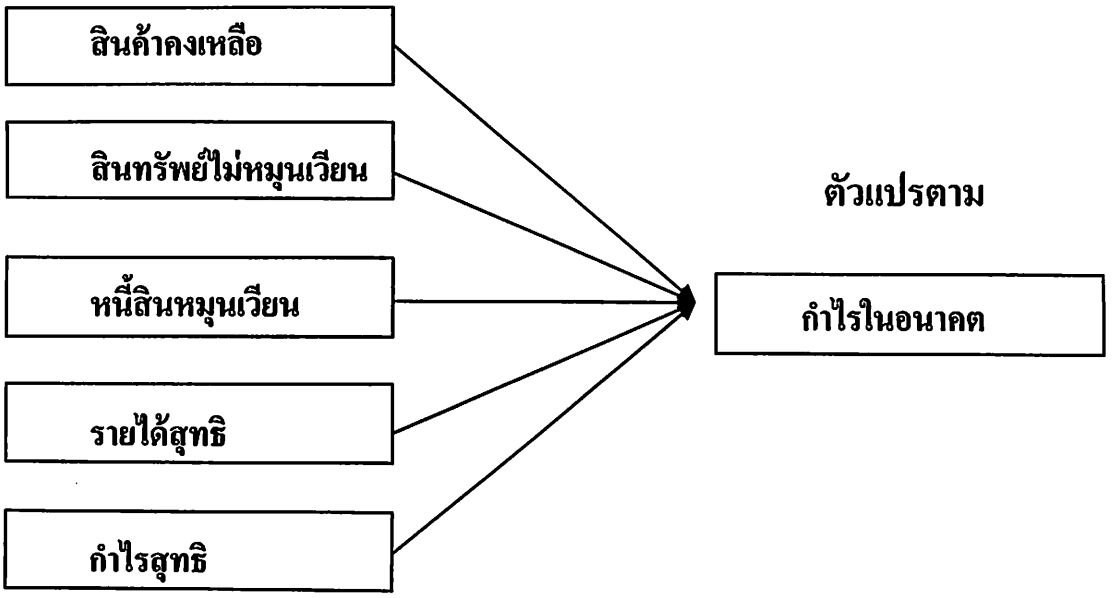

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางบัญชีกับกำไรในอนาคต บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานของตัวแปรต่าง ๆ ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : สินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคต

สมมติฐานที่ 2 : สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคต

สมมติฐานที่ 3 : หนี้สินหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคต

สมมติฐานที่ 4 : รายได้สุทธิมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคต

สมมติฐานที่ 5 : กำไรสุทธิมีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) 3 หมวด ดังนี้ หมวดสินค้าอุตสาหกรรม 28 บริษัท หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค 7 บริษัท หมวดอสังหาริมทรัพย์ 13 บริษัท
2. ศึกษารายงานทางการเงินประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
3. ศึกษารายการทางอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2556 รวมทั้งสิ้น 3 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ใช้งบการเงินในการเลือกใช้ข้อมูลในงบการเงินเพื่อวิเคราะห์กำไรในอนาคตของกิจการเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ
2. เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำเลือกข้อมูลทางบัญชีไปใช้วิเคราะห์เพื่อใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัยและอ้างอิงต่อไปในอนาคต

คำนิยามศัพท์ในการศึกษา

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดหรือบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) หมวดสินค้าอุตสาหกรรม 28 บริษัท หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค 7 บริษัท หมวดอสังหาริมทรัพย์ 13 บริษัทซึ่ง

ดำเนินการจดทะเบียนและมีผลประกอบการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2556 รวม 48 บริษัท

ข้อมูลทางบัญชี หมายถึง สินค้าคงเหลือ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียน รายได้สุทธิ และผลการดำเนินการกิจการ /กำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิ

งบแสดงฐานะการเงิน หมายถึง เป็นงบการเงินที่แสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง (วันที่จัดทำงบ) งบแสดงฐานะการเงินให้รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรของกิจการ (สินทรัพย์) และสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพยากรเหล่านั้น (หนี้สินและส่วนของเจ้าของ)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ หมายถึง เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งประกอบด้วยรายได้รายได้อื่นต้นทุนขายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานค่าใช้จ่ายอื่นและกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ

สินค้าคงเหลือ หมายถึง กิจการมีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยปกติโดยสินค้าคงเหลือจะแสดงในงบแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีตและกิจการจะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันในอนาคตซึ่งอาจจะจ่ายในรูปของเงินสดสินทรัพย์หรือบริการ

รายได้สุทธิ หมายถึง รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายหรือรายได้หลังจากหักค่าภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ

กำไรสุทธิ หมายถึง ผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลาบัญชี

กำไรในอนาคต หมายถึง กำไรหรือขาดทุนสุทธิในอนาคตของบริษัทในปีถัดจากปีที่ศึกษา